

25 ta' Gunju, 1951.

Imħallfir :

Is-S.T.O. Sir George Borg, Kt., M.B.E., LL.D., Pres

L-Onor. Dr. L.A. Camilleri, LL.D.

L-Onor. Dr. A.J. Montanaro Gauci, LL.D.

Alfred Tagliaferro ne, versus Antonio Cini

Lokazzjoni — Board tal-Kera — Appell —

Kwistjoni ta' Dritt — Art. 25 (1) tal-Kap. 109.

Mis-sentenzi tal-Board tal-Kera jinghata appell b'isq punt ta' dritt li ikun gie maqtugħ mill-Board. Imma s-sempliċi applikazzjoni tal-liġi għall-fatt ma tammontax għal kwistjoni ta' dritt.

Il-kwistjoni ta' dritt li fuqha jiġi bażat l-appell trid tkun kwistjoni li ffurmat kontroversja quddiem il-Board bejn il-partijiet u giet deċiża bis-sentenza appellata: u għalhekk fl-appell ma jistgħux jingiebu motivi ta' aggravji li ma ġewx addotti quddiem il-Board; għax la ma ġewx hemm addotti, ma hemm deċiżjoni fuqhom. U mhux leċitu li jingiebu quddiem l-Appell kwistjonijiet godda ta' dritt b'isq jirrendu s-sentenza appellabili.

Il-Qorti. — Rat ir-rikors ta' Alfred Tagliaferro, bħala Manager tan-National Bank of Malta, quddiem il-Board li jirregola l-Kera għal Ghawdex, fejn talab li jerga' jieħu taħt idejھ il-ħanut nru. 11, Main Square, Victoria, mikri lill-intimat, għaliex għandu bżonn tal-fond biex jiżviluppah, bl-obligu illi l-intimat jerga' jokkupa l-fond wara r-rikostruzzjoni. Provvizorjament jiġi offert lill-intimat il-fond nru. 25 Main Square, Victoria;

Omissis;

Rat id-deċiżjoni mogħtija minn dak il-Board fid-29 ta' Mejju 1951. li biha giet miqqugħa t-talba bil-kondizzjoni illi l-intimat ikollu d-dritt jieħu lura l-fond wara r-rikostruzzjoni, u li għandu jkollu t-tul ta' mhux anqas minn sittax-il pied u d-dimensjonijiet l-oħra msemmija fil-pjanta, u bil-kondizzjoni li r-rikorrent jottempera ruħu għall-obligi minnu assunti fil-verbal tal-15 ta' Mejju 1951, u jirrendi l-post offert adattat għall-eżiġenzi tas-sengħa ta' l-intimat, u li jirrifondi l-ispejjeż tat-t-asport ta' l-affarijiet inservjenti għall-ħanut tiegħu minn post għall-ieħor u viceversa, u jirrifondi l-ħsarat li eventualment jista' jsofri min-ħabba t-traslok provvizorju; u gie

mogħti lill-intimat hmistax-il gurnata żmien biex jiżgombra; l-ispejjeż iħallashom ir-rikorrent; wara li kkunsidra;

Ill mill-provi mismugħa r iżulta illi l-Bank rappreżentat mir-rikorrent sejjer jikkonstruw xxi fuq il-fond imsemmi fir-rikors u fondi oħra viċini edifizzju skond il-pjanta eżibita mill-perit Carmelo Attard, li gie nkarikat mir-rikostruzzjoni;

Ill ir-rikorrent qiegħed jitlob ir-ripreża tal-fond bil-kondizzjoni illi l-intimat jerga' jokkupa l-fond wara r-rikostruzzjoni, u offra lill-intimat provviżorjament, sakemm tkun lesta r-rikostruzzjoni, il-fond nru. 25 Main Square, Victoria, li mill-ispezzjoni magħmula mill-membri tekniċi ta' dana l-Board rriżulta illi għalkemm hu daqsxejn iżgħar, huwa adattat, u mill-banda l-oħra, skond il-verbal tal-15 ta' Meju 1951, ir-rikorrent iddikjara li huwa lest biex jirrendi l-post offert adatt għall-eżiġenzi tas-sengħa u li hu lest li jirrifondi lill-intimat l-ispejjeż għat-trasport ta' l-affarijiet inservjenti għall-ħanuf tiegħu minn post għall-iehor u, okkorrendo, anki viceversa, li jirrifondi l-ħsarat li eventwalment jista' jsofri fl-affarijiet fuq imsemmja minħabba t-traslok provviżorju;

Illi mill-ispezzjoni tal-fond imsemmi fir-rikors u mill-eżami tal-pjanta ġa msemmija, għalkemm il-fond, kif sejjer ikun rikonstruwit, sejjer ikun iżgħar minn kif inba l-lum, pure dan mhux sejjer ikun ta' preġudizzju lill-intimat;

U illi mill-premess jidher illi l-intimat mhux sejjer isofri preġudizzju kbir, molto pjù illi l-post offert jinsab fl-istess lokalità;

Rat ir-rikors quddiem dina l-Qorti, ta' l-imsemmi Antonio Cini, li talab li l-imsemmija sentenza tiġi revokata, billi tiġi miċhuda t-talba tar-rikorrent Alfred Tagliaferro; bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra tiegħu;

Omissis;

Ikkunsidrat fuq l-eċċezzjoni ta' l-inappellabilità;

Ill skond il-liġi (art. 25 (1) Kap. 109, Edizzjoni Riveduta tal-Liġijiet ta' Malta), mis-sentenzi tal-Board li jirregola l-Kera ma hemmx appell h'ief fuq pont ta' liġi maqtuġh mill-Board. Kif gie deċiż minn dina l-Qorti fid-19 ta' Ġunju 1944, in re "Sciberras vs. Cardona" (Kollez. Vol. XXXII — parti I, pag. 72), huwa evidenti li l-intenzjoni tal-legisla-

tar kienet intiza biex tagħti dritt għall-appell biss f'dawk il-każi meta kwistjonijiet ta' dritt kienu diskussi u definiti mill-Board. Għe wkoll deċiż minn dina l-Qorti li s-semplifi applikazzjoni tal-igi għall-fatt ma tammontax għal deċiżjoni ta' kwistjoni ta' dritt; għaliex diversament kull sentenza hija appellabili, billi f'kull sentenza tinsab dik l-applikazzjoni. Jingħad uko! li biex sentenza tkun appellabili hemm bżonn li dik il-kwistjoni tkun iffurmat kontroversja quddiem il-Board bejn il-partijiet, u tkun giet deċiża b's-sentenza appellata;

Tkkunsidrat;

Ill fi-sentenza li minnha hemm appell tinsab espożizzjoni tal-fatti kif riżultati quddiem il-Board u valutazzjoni tal-"hardship" ta' l-appellant fil-każ li t-talba tiġi milqugħa. Il-motivi ta' l-aggravju miġjub n fir-rikors ta' l-appell ma gewx addott quddiem il-Board, li għalhekk ma setax jagħti deċiżjoni fuqhom. Jingħad anzi li l-appellant, fir-risposta tiegħu quddiem il-Board (fol. 8) ma opponiex it-talba hliet fuq motivi ta' hardship, u ammetta espressament li l-Board "għandu l-fakoltà li jilqa' fid-diskrezzjoni tiegħu talbiegħ simili anki għall-fondijiet ta' natura kummerċjali. Izda qabel jagħmel hekk għandu jqis il-hardship ta' l-intimat";

Tkkunsidrat;

Ili l-kwistjonijiet sollevati fir-rikors ta' l-appell ma ffirmawx kontroversja quddiem il-Board bejn il-kontendenti, u għalhekk ebba deċiżjoni ma giet mogħtija fuqhom. Fis-sentenza ta' l-Board ma giex maqtugħ ebda punt ta' dritt, u ma jistax ikun leċitu li tiġi miġjuba 'l quddiem kwistjoni ta' dritt quddiem dina l-Qorti biex hekk dik is-sentenza ssir appellabili. Dik is-sentenza tikkontjeni biss apprezzament ta' fatti, u fuq hekk ma hix ċensurabili minn dina l-Qorti;

Għaldaqsbekk;

Tilqa' l-eċċezzjoni ta' l-inappellabilità opposta mill-appellant nomine, u konsegwentement tiddikjara irritu u null l-appell miġjub 'il-quddiem kontra s-sentenza mogħtija mill-Board li jirregola l-Kera għal Għawdex fid-29 ta' Mejju 1951: bl-ispejjeż kontra l-appellant Antonio Cini.